

Robert E. Stake: **The art of case study research**. Sage Publications, 1995, 175 s.

Anmeldt af Erik Maaløe, lektor ved Handelshøjskolen i Århus.

Bogen er ikke, som noterne på bagsiden hævder, et "betydeligt bidrag til forskningsmetodologi". Og den burde i øvrigt have heddet "The Art of *Single Case Study* Research, based primarily on examples from the educational field". Til gengæld er den velskrevet. Emner, som forskerrolle, triangulering og validering glider stille ind bag læserens øjne, som var der ikke andre muligheder end de mainstream-konstruktivistiske Stake præsenterer, ud fra mange års personlige erfaringer.

Stake fremhæver primært case-studier, der gennemføres, fordi vi er interesserede i at beskrive og dermed forstå det konkrete valgte område, f.eks. en skole, for dets egen skyld. Repræsentativitet betyder derfor ikke så meget ved valg af område, som hvad det vil kunne vise os i kraft af netop de særlige udfordringer eller særegne betingelser, som f.eks. lærer og elever på den og den skole virker under. Case vælges simpelthen, fordi de er interessante.

Case er basis for fortolkning fremfor generalisering. Men Stake ved udmærket, at vi ud fra hver vore interesser, focus og erfaringer fra møde med andre personer må og vil drage, hvad han kalder "naturalistiske generalisationer: konklusioner vi drager ud fra hver vor personlige fordybelse i såvel det direkte gennemlevede som fra præsenterede anden-hånds-oplevelser, at vi føler vi selv kunne have gjort dem". Ved afrapportering af et case-studie bør man derfor - for at udbrede "interesse perspektivitet" - stadig holde mængden af mulige sammenfatninger åbne for læseren. Det sker bedst gennem en fortællende rapport med vægt på, hvor forskelligt de andre - såvel som forskeren selv - oplever den gengivne virkelighed. Hermed indskrives Stake sig i den etnografiske case-tradition og tager afstand fra teoridrevne case-studier, hvor f.eks. empiriske fund holdes op mod given teori, f.eks. som falsifications test.

Ved samtidigt at bekende sig til konstruktivismens mondæne opfattelse af forskeren som "skaber" fremfor opdager, lægger Stake sig i forlængelse af tidens opfattelse af, at det er vigtigt "at give læseren et godt indtryk af forskeren selv". Virkeligheden ligger i tre lag. Den er en *ydre*, #1, der er kilden til #2, den *erfarede* virkelighed, dvs. de billeder, vi umiddelbart danner os af #1, som er der ikke andre muligheder. Endelig er virkelighed #3, hver vor *sammenfattede, integrerede billede af eller vor(e) teori(er) om verden*. Uden at yderligere reference til alverdens erkendelsesteoretiske positioner, med en simpel elegance fremhæver Stake herefter, at "alle tre virkeligheder eksisterer". Og at "formålet med forskning er ikke at opdage #1, men at konstruere en mere klar #2-virkelighed, samt en mere sofistikeret #3-virkelighed. Hvilket ikke blot er en privat opgave, men en kollektiv". Hermed er alt sat på plads på en enkelt side.

Bogen er som helhed præget af samme på en gang omfattende perspektiv og enkle elegance. Det gælder for det indledende kapitel om formulering for forskningsspørgsmål, videre over kapitlerne om, hvordan man kan kode sit grundmateriale, arbejde med dets fortolkning til, hvordan man kan udfærdige rapport med en "model"-læser i tankerne.

Kort sagt, stake når hele processen igennem og hjælper derudover læseren på vej med en række simple, men garanteret velafprøvede tjeklister. Kort sagt, en enkel, praksisnær vejledning til

gennemførelse af single case-studier, som jeg hermed anbefaler undervisere på bachelor-studier at overveje. Og da ikke mindst til studerende, der afviser ideen om bevidst top-down teori-afledte case-studier! At bogens case er hentet fra organisering, henholdsvis gennemførelse af "undervisningsforløb" gør den kun desto mere konkretiserende.